

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГІЯ

Освітня програма Соціальна педагогіка

Спеціальність 231 Соціальна робота

Галузь знань 23 Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від “27” серпня 2021р.

м. Івано-Франківськ – 2021р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Психологія
Освітня програма	Соціальна педагогіка
Спеціальність	231 Соціальна робота
Галузь знань	23 Соціальна робота
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Нормативна
Курс/семестр	1 /1
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 24 год. Семінарські заняття – 36 год. Самостійна робота – 120 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу. Мета вивчення курсу – засвоєння студентами знань про природу психіки людини, співвідношення природних і соціальних факторів в її розвитку, елементів психологічного забезпечення їх майбутньої професійної діяльності, а також те, як проходить усвідомлення людиною навколишнього світу і самої себе.

Завдання курсу:

- ознайомлення студентів з основними поняттями і закономірностями загальної, вікової і педагогічної психології;
- ознайомлення з методологічними принципами психології та методами психологічного дослідження;
- розкриття психологічних характеристик процесів навчання та виховання;
- формування практичних навичок вивчення особливостей психічного розвитку дітей різного віку.

Компетентності (мають співпадати з матрицею ОП)

ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського демократичного суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-5. Здатність планувати та управляти часом.

СК-1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

СК-2. Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів.

СК-3. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та фахівців психологічної служби.

СК-8. Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами.

СК-12. Здатність ініціювати соціальні зміни, які сприяють адаптації та соціалізації дітей та молоді у сучасному суспільстві.

СК-20. Здатність до сприяння соціального захисту дітей, надання підтримки їх сім'ям, які перебувають у складних життєвих обставинах.

СК-21. Здатність застосовувати технології соціально-педагогічної роботи з різними категоріями суб'єктів соціальної роботи, організувати і координувати волонтерську діяльність.

СК-22. Здатність організувати і здійснювати соціальну-педагогічну роботу в закладах освіти.

Програмні результати навчання (мають співпадати з матрицею ОП)

РН 10. Аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах.

РН 11. Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин.

РН 17. Встановлювати та підтримувати взаємини з дітьми та молоддю, іншими фахівцями на підґрунті взаємної довіри та відповідно до етичних принципів і стандартів фахової діяльності.

РН 24. Здатність до раціонального вибору і реалізації психологічних методик і технологій соціально-педагогічної роботи з дітьми та молоддю в закладах освіти, позанавчальних закладах та закладах соціального спрямування.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Предмет, завдання і методи психології	знати предмет дисципліни, вміти окреслювати її теоретичні і прикладні завдання для пояснення психологічних явищ; вміти знайти спільне та відмінне між методами спостереження, вивченням документів та опитуванням; уміти працювати з тестовими методиками, визначати самооцінку, тип темпераменту.	тести, питання для обговорення,
2.	Розвиток психіки і свідомості	знати етапи розвитку психіки; ознайомлення з структурними компонентами психіки та їх взаємозв'язком	питання для обговорення, тестові завдання
3.	Склад і структура особистості	знання про особистість та її структуру, потребово-мотиваційну сферу особистості, самосвідомість, самооцінку, рівень домагань	питання для обговорення, кейси
4.	Пізнавальні психічні процеси особистості	знати: загальні положення щодо функціонування пізнавальної сфери особистості; різновиди уваги, відчуттів, сприймання, пам'яті, уяви; закономірності розвитку пізнавальних процесів, їх індивідуальні відмінності. уміти: визначати силуетну і кольорову чутливість ока, визначати індивідуальні відмінності у сприйманні часу.	питання для обговорення, створення глосарію
5.	Емоційно-вольові процеси особистості	знати: відмінність між емоціями і почуттями; форми переживань і основні емоційні стани, різновиди експресії переживань; особливості вольової регуляції, вольовий акт і його структуру, вольові якості особистості;	питання для обговорення, кейси
6.	Індивідуально-психологічні особливості особистості	знати: типи темпераменту і їх відмінності; структуру характеру та	питання для обговорення;

		види характеру, структуру здібностей та особливості врахування цих індивідуально-психологічних відмінностей у професійній діяльності і особистому житті. Уміти: визначати типи темпераменту, типи характеру, діагностувати творчі здібності.	укладання глосарію; робота з методиками
7.	Психологічний аналіз діяльності	знати структуру діяльності, її мету і мотиви; розуміти психологічну функцію діяльності; знати засоби діяльності, їх характеристику та особливості формування	питання для обговорення; укладання глосарію
8.	Спілкування як соціально-психологічний феномен	знати поняття, структуру та види спілкування; вміння спілкуватися та визначення значення спілкування у власній професійній діяльності	Кейси, презентації
9.	Психологія соціальних груп	засвоїти основний понятійний апарат «група», «велика група», «мала група», «групові очікування», «санкції та ін. для класифікації груп та визначення її психологічних особливостей.	питання для обговорення, кейси
10.	Предмет і методи вікової та педагогічної психології.	Знати: предмет, завдання і методи ВПП; зміст понять «розвиток» і «психічний розвиток»; Уміти: використовувати методи діагностики відповідно до вікових особливостей розвитку дитини	тестові завдання; питання для обговорення
11.	Рушійні сили психічного розвитку	Знати: умови, рушійні сили і закономірності психічного розвитку; зони актуального і найближчого розвитку; вікову періодизацію.	питання для обговорення; підготовлення есе та повідомлень
12.	Пренатальний етап розвитку дитини	Знати фази пренатального розвитку дитини; вплив емоційного стану вагітної на розвиток дитини; ознаки початку психічного життя дитини у пренатальному періоді	питання для обговорення, тестові завдання
13.	Психічний і особистісний розвиток дитини від народження до вступу до школи	Знати: загальну характеристику розвитку дитини від народження до вступу до школи, особливості розвитку її когнітивної і особистісної сфер, якісну відмінність взаєностосунків з найближчим соціальним оточенням; значення провідного типу діяльності і характеристику основних психічних новоутворень; розуміти тенденції і особливості розвитку для врахування у виховній і навчальній роботі. Уміти: визначати рівень	питання для обговорення; ситуативні задачі

		функціональної і психологічної готовності до навчання в школі	
14.	Психічний розвиток і формування особистості молодшого школяра	Знати: загальну характеристику особистості молодшого школяра, особливості розвитку його когнітивної і особистісної сфер, якісну відмінність взаємостосунків з найближчим соціальним оточенням; значення провідного типу діяльності і характеристику основних психічних новоутворень; розуміти тенденції і особливості розвитку для врахування у виховній і навчальній роботі.	питання для обговорення, завдання та проблемні ситуації
15.	Характеристика психічного розвитку підлітка	Знати: загальну характеристику особистості підлітка, особливості розвитку його когнітивної і особистісної сфер, якісну відмінність взаємостосунків з найближчим соціальним оточенням; значення провідного типу діяльності і характеристику основних психічних новоутворень; розуміти тенденції і особливості розвитку для врахування у виховній і навчальній роботі.	питання для обговорення; кейси
16.	Психологічні особливості розвитку в період ранньої юності	Знати: загальну характеристику особистості в період ранньої юності, особливості розвитку її когнітивної і особистісної сфер, якісну відмінність взаємостосунків з найближчим соціальним оточенням; значення провідного типу діяльності і характеристику основних психічних новоутворень; розуміти тенденції і особливості розвитку для врахування у виховній і навчальній роботі.	кейси; питання для обговорення; презентації
17.	Теоретичні основи педагогічної психології.	знати: поняття «учіння», «учбова діяльність», «навчання», «мотив», компоненти вміння самостійно вчитися; оптимізація процесу навчання; структуру педагогічної діяльності, педагогічний такт.	питання для обговорення; тестові завдання
18.	Психологія навчання і виховання.	знати: основні концепції виховання, зміст поняття самовиховання і його складові; рівні морального розвитку особистості, особливості розвитку потребно-мотиваційної сфери	питання для обговорення,

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	0
Семінарське заняття	25
Самостійна робота	5

Індивідуальне завдання	20
Залік/Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		0
Семінарські заняття		4		4		4		4		4	4	5		4				25
Самостійна Робота															5			5
Індивідуальні завдання																20		20
Залік/Екзамен																	50	50
Всього за тиждень		4		4		4		4		4	4	8		4	5	20	50	100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Література: Базова	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Варій М. Загальна психологія: підручник. Т.1. К.: Апріорі, 2016. 382 с. 2. Вікова і педагогічна психологія: навч. посіб. / О.Скрипченко, Л.Долинська, 3. Огороднійчук та ін. 2-ге вид. К.: Каравела, 2012. 416 с. 4. Волошина В., Долинська Л., Ставицька С., Темрук О. Загальна психологія: практикум. К.: Каравела, 2019. 280 с. 5. Загальна психологія: хрестоматія: навч. посібник. / Скрипченко О., Долинська Л., Огороднійчук З. та ін. К.: Каравела, 2019. 640 с. 6. Карпенко Є. Вікова та педагогічна психологія : Актуальні студії сучасних українських учених : навч. посібник. Дрогобич : Посвіт, 2014. 152 с. 7. Колобич О. Загальна психологія: навчально-методичний посібник. Львів, 2018. 172 с 8. Максименко С. Загальна психологія : навчальний посібник для ВНЗ. Київ : Центр учбової літератури, 2016. 272 с. 9. Москалець В. Загальна психологія : підручник. К. Ліра-К.:, 2020. 564 с. 10. Павелків, Р. Вікова психологія : підручник для студ. вищ. навч. закл. К. : Кондор-Видавництво, 2015. 469 с. 11. Педагогічна психологія: підручник / М. Євтух, Е.Лузік, Н. Ладогубець, Т.Львіна. К.: Кондор- Видавництво, 2015. 420 с 12. Прасол Д., Литвиненко І. Вікова та педагогічна психологія: мультимедійний навчально-методичний посібник. Миколаїв: Арнекс, 2016. 150 с. 13. Приходько Ю., Юрченко В. Психологічний словник-довідник: навч. посіб. К.: Каравела, 2016. 328 с. 14. Романовська Л., Подкоритова Л. Основи психології та педагогіки: навч. посіб. К.: Каравела, 2018. 452 с. 15. Савчин М., Василенко В. Вікова психологія: навч. посібник. 5-те видання, перероблене, доповнене. К.: Академія, 2021. 376 с. 16. Сергєєнкова О. Загальна психологія: навч. посіб. Київ «Центр учбової літератури», 2015. 296 с. 	

17. Токарева Н., Шамне А. Вікова та педагогічна психологія : навчальний посібник. Київ, 2017. 548 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи м. Івано-Франківськ, вул. Бандери, 1 каб. 802 тел. (0342) 57-00-05 kspsr@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Тимків Лідія Степанівна
Контактна інформація викладача	+380667808036 lidia.tymkiv@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	академічна доброчесність: вчівається, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/
Пропуски занять (відпрацювання)	пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf
Виконання завдань пізніше встановленого терміну	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до підсумкового контролю визначаються 5 Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf
Невідповідна поведінка під час занять	Діяти відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (Нова редакція) (зі змінами накази ректора № 61 від «31» січня 2020 р.; № 361 від 31 липня 2020 р.; № 795 від 31 грудня 2020 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf
Додаткові бали	Студент має можливість отримати додаткові бали згідно «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім.

	Василя Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf »
Неформальна освіта	Неформальна освіта зараховується згідно – Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019р., із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf

Викладач

Тимків Л.С.